

Ex-dakloze zamelt al fietsend geld in voor lotgenoten

Tour de Clochard

Terwijl het peloton van de 100ste Tour de France over de Alpe d’Huez raast, fietst Michel Fakkeldij (34) zijn eigen mini-Tour. De ex-dakloze fietsenmaker uit Haarlem rijdt deze zomer in zijn eentje 650 kilometer - van opvang naar opvang - om aandacht te vragen voor de Nederlandse daklozenproblematiek én om geld in te zamelen voor het Leger des Heils.

JORINA VAN DEURSEN / FOTO’S: HEIDI BORGART

Michel Fakkeldij (34) was ooit een drugsverslaafde dakloze. Nu is hij *clean*, fietst hij dertig kilometer per dag en heeft hij een vaste baan en een dak boven zijn hoofd. Maar Fakkeldij is zijn straatjaren niet vergeten. Daarom wil hij iets terugdoen voor de organisatie waar hij altijd welkom was en hulp kreeg: het *Leger des Heils*. Dat doet hij met zijn fietsproject *Toer van Doos tot Dak*, waarmee hij - tijdens de 100ste *Tour de France* - al fietsend geld wil inzamelen voor “het Leger” en aandacht wil vragen voor de mensen die nog dakloos zijn of dreigen te worden. “Met mij gaat het inmiddels goed, maar ik zie om mij heen dat steeds meer voorzieningen dicht gaan. Als dakloze kan je er weinig van zeggen, de hoge bazen beslissen. Ik weet alleen wel dat er meer daklozen zijn dan opvangmogelijkheden.” Sinds een jaar of drie heeft Fakkeldij zijn leven weer op de rails: een eigen flatje, een vaste baan als fietsenmaker bij ‘t *Mannetje* in Haarlem én een sociale werkgever die zijn ambitieuze fietsproject (ten dele) sponsort met een... zelfbouw-fiets! Daarop zal Fakkeldij deze zomer langs verschillende opvangplekken door heel Nederland trappen (zie kader). In totaal legt hij 650 kilometer in nog geen twee weken af. Het getal 650 heeft hij overigens bewust gekozen: “Als je dakloos bent, kom je in een bureaucratische

molen terecht en word je van hot naar her gestuurd. Zo liep ik de eerste keer dat ik dakloos werd in Haarlem voortdurend heen en weer van de gemeente naar de nachtopvang naar de *Sociale Dienst* en weer terug. Het waren steeds kleine stukjes, maar ik heb uitgerekend dat het in dat eerste jaar om 650 kilometer ging.”

Aan de vooravond van zijn fietstoer, vertelt de ex-dakloze fietsfanaat zijn verhaal. Hoe kwamen de harddrugs en de straat in zijn leven? “Ik groeide op in Nieuw Vennep in een normaal gezin. Niks aan de hand, tot de dag dat mijn oudere zus, die veel voor me zorgde, opeens overleed. Zestien was ze. Ik was zeven jaar en heb geen afscheid van haar kunnen nemen. Ik heb haar dood nooit goed verwerkt, een trauma dat in mijn latere leven heel diep heeft doorgewerkt.” Op de basisschool was Fakkeldij een stil en introvert jongetje dat bovendien veel gepest werd. Dat veranderde toen hij naar de lagere technische school (lts) ging. “Ik werd heel extravert en ik begon met blowen en auto-emblemen jatten. Thuis liep het ook al niet zo lekker, dus toen ik zeventien was besloot ik met de kermis mee te gaan reizen. Een leven van absurd hard werken en heel veel geld verdienen. Eigenlijk was dat voor mij niet vol te houden, totdat ik de speed en de cocaïne ontdekte. Maar ja, dan ga je glijden natuurlijk.”

Na het zetten van een tatoeage werd hij doodziek. “De tatoeëerder had waarschijnlijk vuile naalden gebruikt, waardoor ik hepatitis had opgelopen. De dokter heeft later gezegd dat mijn ouders bijna twee kinderen hebben verloren.” Na zijn herstel wilde Fakkeldij zoveel mogelijk genieten en stortte hij zich letterlijk en figuurlijk in het nachtleven - terug naar de drugs dus. In Rotterdam kreeg hij verkering met een zwanger meisje, waar hij mee ging samenwonen. Dat bleek een keerpunt in het wilde bestaan van de 23-jarige Fakkeldij. “Toen ze na een half jaar haar kind baarde voelde het alsof óns dochtertje werd geboren. Ik heb geen moment gearzeld en heb het volledige vaderschap op me genomen; ze is echt van mij. “Al vóór ons dochtertje geboren werd, ben ik *cold turkey* afgekickt. Echt een hel om te doen, maar ik wilde niet dat mijn dochtertje een verslaafde vader kreeg. Dat verdiende ze niet.” Hoewel hij dolgelukkig was met zijn kleine meisje, bleek de relatie met de moeder van korte duur, waardoor Fakkeldij op straat belandde. “Zo werd ik voor de eerste keer dakloos.”

In Rotterdam kon hij geen uitkering krijgen, dus keerde hij terug naar Haarlem. Daar sliep hij in de parkeergarage tegenover het station en in het park. Op dozen, om de koude grond draaglijk te maken. “Die eerste dagen op straat was ik lamgeslagen, ik wist niet wat ik moest doen of waar ik naar toe kon. Door met andere daklozen te praten, kwam ik uiteindelijk bij de nachtopvang van het *Leger des Heils* terecht. Daar hielpen ze me aan een postadres, anders krijg je geen uitkering. Later kreeg ik een eigen kamer in Wizzz, een opvanghuis in Bennebroek dat door daklozen was opgezet. Dat gaf even rust.” Toen Wizzz door allerlei problemen moest sluiten kon Fakkeldij een kamer betrekken in een voormalige zusterflat van het Spaarne Ziekenhuis in Heemstede, die gesloopt zou worden. “Het was er in het begin wel goed, maar er ontstonden steeds meer problemen met verschillende huurders. Na een tijdje was de gemeente het gedoe zat en moest iedereen binnen een maand vertrekken. Zo dreigde ik voor de tweede keer dakloos te worden. “Het was begin december dat dit spelde, mijn dochtertje vierde met andere kinderen *Sinterklaas*. Ik wilde haar - zoals dat hoort - de cadeautjes van Sinterklaas komen brengen, maar toen ik aanklopte bleken ze al in de gang te staan. Omdat ik niet gezien wilde worden liet ik mezelf aan de balustrade naar beneden zakken en sprong ik naar beneden. Hartstikke stom natuurlijk, want ik brak allebei mijn voeten.”

Na zijn ontslag uit het ziekenhuis - de oude zusterflat was inmiddels gesloopt - kon hij een paar weken bij zijn ex in Spijkenisse intrekken om te revalideren. Dit gaf echter problemen met de gemeente

Haarlem, die zijn uitkering stopzette. Zodra het gips eraf was strompelde de wanhopige Fakkeldij terug naar Haarlem om de papieren in orde te maken en een nieuwe slaapplek te zoeken, maar zelfs bij het *Leger des Heils* bleek dit keer geen plaats. Voor de tweede keer was hij dakloos. Wekenlang hinkte Fakkeldij op zijn krukken naar de slaapplekken die hij nog kende uit zijn eerste straatperiode: een doos in het park of het harde beton van de parkeergarage bij het station. “Het was puur overleven.”

Opvang of geen opvang, krukken of geen krukken: overleven op straat is sowieso zwaar, zegt Fakkeldij. “Elke dag moet je zorgen dat je iets te eten hebt, dat je al je spullen bij je hebt, dat je de nachtopvang kan betalen en af en toe een pakje shag kan kopen. Ik had schulden, kreeg loonbeslagen en moest voorschotten van de gemeente terugbetalen. Per maand bleef er veertig euro over om van te leven.” Na vier weken kwam er eindelijk een oplossing in zicht. “Dankzij een medewerker van de nachtopvang van het *Leger des Heils* kon ik tijdelijk in *De Herberg* terecht en vervolgens kreeg ik een kamer bij de *Regionale Instelling Beschermde Wonen* (RIBW).” Sinds drie jaar heeft Michel Fakkeldij dan eindelijk zijn eigen huisje en een vaste baan. Dankzij de schuldsanering is hij ook van alle schulden af. En zijn dochter - die dit jaar tien jaar wordt - ziet hij om de week. Alles op orde dus, of niet? Hij denkt even na. “Ja, alles is op orde.” Maar: “De straat blijft in je zitten. Af en toe lijkt het of de muren op me afkomen. Dan trek ik er met mijn fiets en mijn tentje op uit. Dan blijf ik een paar dagen in de natuur staan. Maar het zijn dubbele gevoelens. Mensen denken vaak aan de

“Die eerste dagen op straat was ik lamgeslagen, ik wist niet wat ik moest doen of waar ik naar toe kon”

nare kant van het straatleven, maar toch maak je als dakloze ook mooie dingen mee. Het is een vrij, open leven waarbij je helemaal niets hebt - alleen elkaar, en dat verbreedert. Met de andere daklozen kon ik goed overweg, al werden er een aantal wel wispelturig als ze hun medicijnen niet namen. Ik ken ze allemaal nog en af en toe drink ik nog wel eens een biertje met ze. Want de straat zal altijd een onderdeel van mij blijven.”

Fakkeldij geeft nu regelmatig lezingen en workshops, met name op scholen. “Er wordt vaak gevraagd hoe ik ben afgekickt. Dan vertel ik dat het een hel was, maar dat het toch ook een kwestie van gewoon doen is. Bijvoorbeeld door alle nummers van dealers uit mijn telefoon te wissen. Door in mezelf te geloven. Door me te richten op wat ik wél goed kon. En door heel vaak te denken aan mijn dochtertje.” Dat is ook de boodschap die hij tijdens zijn grote fietstocht door Nederland wil vertellen. “Elke avond zal ik lezingen geven, waarin ik over mijn ervaringen vertel. Ervaringen die ik ook in gedichten heb verwerkt. Sommige heb ik op muziek gezet, die zing ik, waarbij ik mezelf begeleid op de gitaar. Het is mij gelukt niet meer dakloos te zijn. En mijn droom is dat er op een mooie dag geen enkele dakloze meer zal zijn in dit - ondanks de recessie - zo rijke Nederland. Voor die droom wil ik vechten. Van doos tot dak - dat was mijn weg. Nu de andere daklozen nog.”

Toer van Doos tot Dak

Waar en wanneer kunt u Michel deze zomer tegenkomen?*

*Locaties kunnen nog wijzigen; kijk voor actuele informatie op: www.doostotdak.jouwweb.nl

- 15 JULI: HAARLEM - ROTTERDAM** (68km)
Nachtopvang *De Meerpaa* (LdH), Carnissesingel 4, R'dam
Nachtopvang *De Steiger* (LdH), Bredestraat 13-14, R'dam
- 16 JULI: ROTTERDAM - BREDA** (54km)
Dag- en nachtopvang *t' IJ* (SMO), Slingeweg 90, Breda
- 17 JULI: BREDA - EINDHOVEN** (56km)
Nachtopvang *Neos* (Neos), Barrierweg 178, Eindhoven
- 18 JULI: EINDHOVEN - NIJMEGEN** (69km)
Nachtopvang *NuNN* (zelfbeheer), In de betouwstraat 19, Nijmegen
- 19 JULI: RUSTDAG**
- 20 JULI: NIJMEGEN - APELDOORN** (48km)
Slaapplek bij kennissen
- 21 JULI: APELDOORN - ZWOLLE** (38km)
Nachtopvang *Nel Banninkhuis* (LdH), Lutzenbergstraat 4, Zwolle
Opvang *De Herberg* (Stichting De Herberg), Nijverheidsstr. 1A, Zwolle
- 22 JULI: ZWOLLE - ASSEN** (71km)
Nachtopvang *Kommarin* (Promens Care), Groningerstraat 63, Assen
- 23 JULI: ASSEN - GRONINGEN** (28km)
Nachtopvang *A-huis* (St. Huis), Eendrachtsskade NZ 27, Groningen
Jongerenopvang *Vast en Verder* (LdH), Damsterdiep 267, Groningen
- 24 JULI: GRONINGEN - LEEUWARDEN** (60km)
Nachtopvang *ZIENN*, Goudenregenstraat 79, Leeuwarden
- 25 JULI: LEEUWARDEN - MAKKUM** (38km)
Slaapplek op camping
- 26 JULI: RUSTDAG**
- 27 JULI: MAKKUM - DEN HELDER** (61km)
Jongerenopvang *Vast en Verder* (LdH), Koningsplein 1-3, Den Helder
- 28 JULI: DEN HELDER - HAARLEM** (81km)

Wilt u Michels project ondersteunen?
U kunt uw bijdrage overmaken op rekeningnummer 15.67.74.941, t.n.v. Leger des Heils, o.v.v. 'Van Doos tot Dak'.

Informatie en contact:
doostotdak@hotmail.com

RAUWE STRAATPOEZIE

DICHTERS ZONDER DAK

GELEEFD

Michel Fakkeldij
De eerste bundel

Sinds zes jaar is Michel Fakkeldij lid van *Straatjournaals Schrijfclub* (zie pag.12), die elke dinsdag bij elkaar komt bij de dagopvang van het *Leger des Heils* in Haarlem. In 2010 verscheen zijn eerste dichtbundel *Geleefd*, in *Straatjournaals* serie *DICHTERS ZONDER DAK*. Deze zomer verschijnt zijn tweede bundel onder de titel *Doortrappen*.
Informatie en bestellen:
straatjournaal@gmail.com